

Violența în familie cunoscută și sub numele de violență domestică/ abuz familial, ori marital/conjugal, a devenit deja un fenomen aproape cotidian, generând traume fizice și psihice.

Violența în familie este reglementată prin Legea nr. 217/2003 prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată. În sensul prezentei legi, prin violența în familie înțelegem "orice acțiune sau inacțiune intenționată, cu excepția acțiunilor de autoapărare ori de apărare, manifestată fizic sau verbal, săvârșită de către un membru de familie împotriva altui membru al aceleiași familii, care provoacă ori poate cauza un prejudiciu sau suferințe fizice, psihice, sexuale, emoționale ori psihologice, inclusiv amenințarea cu asemenea acte, constrângerea sau privarea arbitrară de libertate.

Constituie, de asemenea, violență în familie împiedicarea femeii de a-și exercita drepturile și libertățile fundamentale". Membrii de familie sunt: a) ascendenții și descendenții, frații și surorile, copiii acestora, precum și persoanele devenite prin adopție, potrivit legii, astfel de rude; b) soțul/soția și/sau fostul soț/fosta soție; c) persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau dintre părinți și copii, în cazul în care conviețuiesc; d) tutorele sau altă persoană care exercită în fapt ori în drept drepturile față de persoana copilului; e) reprezentantul legal sau altă persoană care îngrijește persoana cu boală psihică, dizabilitate intelectuală ori handicap fizic, cu excepția celor care îndeplinesc aceste atribuții în exercitarea sarcinilor profesionale.

Violența domestică se manifestă sub următoarele forme:

a) violența verbală – adresarea printr-un limbaj jignitor, brutal, precum utilizarea de insulte, amenințări, cuvinte și expresii degradante sau umilitoare;

b) violența psihologică – impunerea voinței sau a controlului personal, provocarea de stări de tensiune și de suferință psihică în orice mod și prin orice mijloace, prin amenințare verbală sau în orice altă modalitate, șantaj, violență demonstrativă asupra obiectelor și animalelor, controlul vieții personale, acte de gelozie, precum și alte acțiuni cu efect similar;

c) violența fizică – vătămarea corporală ori a sănătății prin lovire, îmbrâncire, trântire, tragere de păr, înțepare, tăiere, ardere, strangulare, mușcare, în orice formă și de orice intensitate, inclusiv mascate ca fiind rezultatul unor accidente, prin otrăvire, intoxicare, precum și alte acțiuni cu efect similar;

d) violența sexuală – agresiune sexuală, impunere de acte degradante, hărțuire, intimidare, manipulare, brutalitate în vederea întreținerii unor relații sexuale forțate, viol conjugal;

e) violența economică – interzicerea activității profesionale, privare de mijloace economice, inclusiv lipsire de mijloace de existență primară, cum ar fi hrană, medicamente, obiecte de primă necesitate, precum și alte acțiuni cu efect similar;

f) violența socială – impunerea izolării persoanei de familie, de comunitate și de prieteni, interzicerea frecventării instituției de învățământ sau a locului de muncă, interzicerea/limitarea realizării profesionale, impunerea izolării, inclusiv în locuința comună, privarea de acces în spațiul de locuit, deposedarea de acte de identitate, privare intenționată de acces la informație, precum și alte acțiuni cu efect similar;

g) violența spirituală – subestimarea sau diminuarea importanței satisfacerii necesităților moral-spirituale prin interzicere, limitare, ridiculizare, penalizare a aspirațiilor membrilor de familie, a accesului la valorile culturale, etnice, lingvistice ori religioase și alte acțiuni cu efect similar sau cu repercusiuni similare;

h) violența cibernetică - hărțuire online, mesaje online instigatoare la ură pe bază de gen, urmărire online, amenințări online, publicarea nonconsensuală de informații și conținut grafic intim, accesul ilegal de interceptare a comunicațiilor și datelor private cu scopul de a face de rușine, umili, speria, amenința, reduce la tăcere victima.

La data de 13.05.2023 a intrat în vigoare Legea nr. 114/2023, care modifică Legea nr. 217/2003 prevenirea și combaterea violenței domestice, precum și Legea nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii.

Ordinul de protecție. Ordinul de protecție reprezintă hotărârea emisă de instanța de judecată prin care aceasta dispune, la solicitarea unei persoane a cărei viață, integritate fizică sau psihică ori libertate este pusă în pericol printr-un act de violență din partea unui membru al familiei, cu caracter provizoriu, una sau mai multe dintre următoarele măsuri - obligații sau interdicții. Astfel, în Legea nr. 217/2003 se introduce o prevedere nouă:

”Interdicția pentru agresor de a încasa alocația de stat pentru copii și încuviințarea încasării acesteia de către părintele/persoana căruia/căreia i s-a încredințat copilul spre creștere și educare sau la care s-a stabilit reședința acestuia”. Astfel, la emiterea ordinului de protecție, instanța va putea să dispună, printre altele, și ”interdicția pentru agresor de a încasa alocația de stat pentru copii și încuviințarea încasării acesteia de către părintele/ persoana căruia/căreia i s-a încredințat copilul spre creștere și educare sau la care s-a stabilit reședința acestuia”.

Astfel, alocația va fi încasată de părintele beneficiar al măsurii de protecție pe durata valabilității ordinului de protecție și atât timp cât i-a fost încredințat copilul sau în situația în care copilul are stabilită reședința la acesta.

Prin ordinul de protecție, judecătorul mai poate hotărî și:

- Evacuarea temporară a agresorului din locuința familiei, indiferent dacă acesta este titularul dreptului de proprietate;
- Reintegrarea victimei și, după caz, a copiilor, în locuință, atunci când victima a părăsit locuința;
- Limitarea dreptului de folosință al agresorului numai asupra unei părți a locuinței comune atunci

când aceasta poate fi astfel partajată încât agresorul să nu vină în contact cu victima;

- Obligarea agresorului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă, față de copiii acesteia, sau față de alte rude ale acesteia ori față de reședință, locul de muncă sau unitatea de învățământ a persoanei protejate;
- Interdicția pentru agresor de a se deplasa în anumite localități sau zone determinate pe care persoana protejată le frecventează ori le vizitează periodic;
- Interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima;
- Obligarea agresorului de a preda Poliției armele deținute;
- Încredințarea copiilor minori sau stabilirea reședinței acestora;
- Suportarea de către agresor a chiriei sau a întreținerii pentru locuința temporară unde victima, copiii minori sau alți membri ai familiei locuiesc sau urmează să locuiască;
- Obligarea agresorului de a urma consiliere psihologică, psihoterapie sau poate recomanda luarea unor măsuri de control, efectuarea unui tratament ori a unor forme de îngrijire, în special în scopul dezintoxicării.

Ce să faceți dacă sunteți victimă a violenței în familie:

- depuneți o sesizare scrisă la subunitatea de poliție pe raza căreia domiciliați; - cereți de la polițist /printați de pe internet Legea 217/2003 Republicată „cererea privind emiterea ordinului de protecție” și completați-o;
- depuneți această cerere completată la judecătoria de care aparțineți cu domiciliul sau reședința, însoțită de probe: a sesizării depuse la poliție, certificat medico-legal, nume martori, înscrisuri sau înregistrări; - la depunerea cererii la judecătorie este bine să vă prezentați împreună cu martorii;
- dacă, până la emiterea ordinului de protecție vă simțiți în pericol, cereți sprijin ONG-urilor care oferă servicii sau adăposturi, ori D.G.A.S.P.C - după emiterea ordinului de protecție și punerea lui în aplicare, semnați orice încălcare a prevederilor lui, la 112 sau la postul de poliție;
- trebuie să știți că aveți dreptul la punerea în aplicare de îndată a ordinului de protecție și dreptul de a fi protejați de încălcarea lui, nerespectarea prevederilor acestuia reprezentând infracțiunea de încălcare a hotărârii judecătorești, care se sancționează cu închisoare de la o lună la un an.

Împăcarea înlătură răspunderea penală. Încălcarea de către persoana împotriva căreia s-a emis un ordin de protecție provizoriu și a oricăror măsuri prevăzute de acesta, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

Av. Tatiana Radulescu